

Sygn. akt IV P 186/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Szczytnie Wydział IV Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Anna Podubińska

Ławnicy Zofia Piszczyk, Halina Florkowska

Protokolant kierownik sekretariatu Krystyna Hartung

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2018 r. w Szczytnie

w sprawy z powództwa E. S.

przeciwko (...) S. w S.

o przywrócenie do pracy

I. Przywraca powoda E. S. do pracy u pozwanego – (...) S. w S. na poprzednie warunki pracy i płacy,

II. zasądza od pozwanego (...)S. w S. na rzecz powoda E. S. tytułem wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy kwotę 10131,67 złotych /dziesięć tysięcy sto trzydzieści jeden 67/100 / złotych – pod warunkiem podjęcia pracy

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych

Sygn. akt: IV P 186/17

UZASADNIENIE

Powód E. S. wniósł o przywrócenie go do pracy u pozwanego (...)S. w S..

W uzasadnieniu podniósł, iż pracodawca w dniu 22.09.2017 roku wręczył powodowi pismo o rozwiązaniu z nim stosunku pracy bez wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych poprzez wykorzystanie zwolnienia lekarskiego niezgodnie z jego przeznaczeniem i podejmowanie w jego okresie pracy zarobkowej. Powód wskazał, że nie świadczył pracy w okresie zwolnienia lekarskiego, był widziany przez pracowników pozwanego, gdy odwiózł swoją żonę do lasu w okolicach S., a sam chodził po lesie rekreacyjnie w celu wzmocnienia mięśni kręgosłupa zgodnie z zaleceniami lekarza ortopedy, by szybciej odzyskać zdrowie. Nigdy nie sprzedawał grzybów, robiła to jego żona.

Pozwany (...) S. wniósł o oddalenie powództwa, a w uzasadnieniu wskazał, iż powód w okresie 33 lat zatrudnienia u pozwanego przebywał przez 6 lat na zwolnieniu lekarskim. Ostatnio we wrześniu 2016 roku miał wypadek przy pracy, doznał skręcenia i naderwania części kolana. Na zwolnieniu tym przebywał do marca 2017 roku, a od 27 kwietnia 2017 ponownie. W tym czasie w okresie od lipca do września 2017 roku powód wielokrotnie sprzedawał zebrane przez siebie runo lasie przy drodze krajowej nr (...), robił to także wielokrotnie w poprzednich latach podczas poprzednich zwolnień lekarskich. Był wtedy upominany i pouczany przez przełożonych.

Obecnie pozwany powołał komisję w celu sprawdzenia doniesień o sprzedaży przez powoda runa leśnego i w dniu 26.08.2017 roku komisja potwierdziła, że powód sprzedaje grzyby przy drodze krajowej. Następnie w dniu 28.08.2017 roku komisja nie zastała powoda w miejscu zamieszkania w F., a spotkano go pod sklepem spożywczym w R.. Pozwany wskazał, że powód w trakcie zwolnienia wykonywał czynności odpowiadające jego obowiązkowi zawodowemu, co mogło zagrozić odzyskaniu przez niego zdolności do pracy i prowadzić do przedłużenia nieobecności, robił to wielokrotnie, co świadczy o lekceważącym stosunku do pracodawcy i godzi w jego dobro. Ostentacyjne prowadzenie działalności zarobkowej przy łownej drodze przebiegającej przez teren gminy ma dodatkowo demoralizujący wpływ na załogę i lokalną społeczność.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód E. S. był zatrudniony w pozwanym (...) S. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od 3 grudnia 1984 roku, w charakterze robotnika obsługi za wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 3377,22 złotych.

W dniu 7 września 2016 roku powód uległ wypadkowi przy pracy i w związku z tym do marca 2017 roku przebywał na zwolnieniu lekarskim. Po okresie tego zwolnienia wrócił do pracy, po czym od 27 kwietnia 2017 roku ponownie zaczął korzystać ze zwolnienia lekarskiego w związku z dolegliwościami związanymi z chorobą zwyrodnieniową kręgosłupa. Powód cierpi na chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, występują u niego znaczne dolegliwości bólowe. Ostatnie zwolnienie lekarskie miał wystawione za okres 19.08-20.09.2017 roku.

Żona powoda nie pracuje zarobkowo, sezonowo zajmuje się zbieraniem i sprzedażą przydrożną runa leśnego. Zdarzało się, że to powód oferował do sprzedaży zabrane przez swoją żonę runo leśne, głównie grzyby. Przyjeżdżał samochodem na skrzyżowanie drogi krajowej nr (...), rozstawiał niewielki stolczyk turystyczny, na którym były wyłożone pojemniki z produktami, a sam siedział w samochodzie, ewentualnie na krzeselku turystycznym w pobliżu. Sprzedaż taka trwała jednorazowo kilkadziesiąt minut/2-3 godziny. Takie sytuacje miały miejsce kilkakrotnie także w okresie lipca-sierpnia 2017 roku. Powoda dostrzegli pracownicy (...) i zgłaszali to (...), K. K.. Powód został dostrzeżony podczas sprzedaży grzybów w dniu 26.08.2017 roku i zgłoszono to K. K., który polecił podległym pracownikom udanie się w to miejsce i przeprowadzenie kontroli wykorzystania zwolnienia lekarskiego przez powoda.

Członkowie Komisji- M. L. (1) i M. P.. Udali się na drogę nr (...), tam zastali powoda siedzącego w pobliżu samochodu z wystawionymi grzybami. Sporządzili dokumentację fotograficzną.

W dniu 28 sierpnia 2017 roku sporządzili jako Komisja protokół z kontroli i udali się do miejsca zamieszkania powoda, nie zastali go, a jego żona poinformowała, że udał się do R. do apteki. M. P. i M. L. (2) pojechali do R. i zaczęli powoda szukać w lokalnych aptekach. Nie znaleźli go, ale przejeżdżając obok sklepu spożywczego dostrzegli powoda wychodzącego stamtąd z zakupami. Odebrali od niego podpis pod protokołem, zgłosił do niego zastrzeżenia, a ze zdarzenia sporządzili kolejny protokół.

Pozwany wystąpił do ZUS z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli prawidłowości wystawienia zaświadczenia lekarskiego i lekarz orzecznik stwierdził, że zaświadczenie lekarskie jest prawidłowe.

W dniu 22 września 2017 roku pozwany sporządził i doręczył powodowi oświadczenie woli o rozwiązaniu z nim stosunku pracy bez wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Wskazano, że powód przebywa od kwietnia na zwolnieniu lekarskim, w tym czasie kilkakrotnie wykonywał pracę zarobkową- sprzedawał grzyby przy drodze co świadczy o wykorzystywaniu zwolnienia lekarskiego niezgodnie z jego celem, a podstawowym obowiązkiem pracownika jest takie wykorzystanie zwolnienia, by jak najszybciej odzyskać zdolność do pracy. Podejmowanie w trakcie zwolnienia takich czynności jak zbieranie i sprzedawanie grzybów przy drodze nie służy temu celowi, a prowadzi do przedłużenia nieobecności w pracy, godzi w dobro pracodawcy. Wskazano, że powód tych naruszeń dopuścił się co najmniej kilkakrotnie.

/ akta osobowe i umowy o pracę, oświadczenie pozwanego K 6, zaświadczenie o wynagrodzeniu K 21, opinia lekarska K 17, dokumentacja lekarska K 15-16, decyzje i pisma ZUS K 17-19, zeznania świadków K. G. K 41, M. M. K 41-42, M. P. K

42, częściowo J. S. K 43, K. B. K 78, W. G. K 78, A. W. K 78-79, przesłuchanie powoda K 95, K. K. w imieniu pozwanego K 96, dokumentacja dot. wypadku przy pracy K 28-35, protokół kontroli wykorzystania zwolnienia K 36-39, /

Sąd zważył, co następuje:

Sporny w niniejszej sprawie jest przede wszystkim stan faktyczny. W tej części Sąd nie dał wiary powodowi oraz J. S., którzy twierdzili, że w dniu 26.08.2017 roku powód przebywał na miejscu, gdzie zastali go pracownicy (...) jedynie do towarzystwa swojej żonie i po to, by ją przywieźć na miejsce dokonywania sprzedaży, a sam jedynie relaksował się spacerując po okolicy.

Zeznania te pozostają w sprzeczności z zeznaniami M. L. (3) i M. P., którzy podali, że małżonki powoda przez kilkanaście minut pobytu w okolicy nie widzieli, nie była ona też widziana w godzinach porannych. Warto tu wskazać, że świadkowie podali, że w tej okolicy byli znacznie dłużej niż tylko w czasie rozmowy z powodem, bowiem pokonywali drogę w obie strony i w żadnym momencie nie natknęli się na kobietę.

W ocenie Sądu wersja powoda i jego żony jest sprzeczna także z zasadami doświadczenia życiowego.

Po pierwsze, J. S. miała się oddalić do lasu, by załatwić potrzeby fizjologiczne. Takie czynności w tych warunkach trwają chwilę i nie powodują kilkunastominutowej nieobecności.

W dalszej kolejności trzeba wskazać, że mieszkają na wsi, w pobliżu terenów leśnych, łąkowych. Nie jest spotykane, by ludzie żyjący w takich warunkach wybierali się w celach wypoczynku, relaksu, spacerów przy poboczach dróg asfaltowych, krajowych, gdzie panuje duży ruch samochodów. Można stwierdzić z niemal 100% pewnością, że gdyby powód istotnie tylko odwoził żonę na miejsce dokonywanej przez nią sprzedaży, sam wróciłby do domu, a nie towarzyszył jej przez kilka godzin „dla relaksu” siedząc w samochodzie.

Zdjęcia- selfie wykonane przez powoda na dowód, że przebywał w tym miejscu razem z małżonką, zostały zrobione po znacznym czasie od kontroli i mogły być wykonane jako materiał w związku z obawami powoda dotyczącymi spotkania ze współpracownikami.

Zeznania R. S., M. D. nie wnoszą, widzieli oni fakt sprzedaży runa leśnego przez J. S. i nie jest sporne, że kobieta także wykonywała te czynności. Natomiast w żaden sposób nie zaprzecza to pozostałym zeznaniom. Podobnie zeznania J. J. i W. J. nie pozostają w sprzeczności z dowodami omówionymi na wstępie, to, że powód niekiedy był w towarzystwie żony nie stoi w sprzeczności ze sprostaczeniami pozostałych świadków, że wykonywał te czynności także sam.

Sąd uznał zatem, że powód – zgodnie z tym, co mu zarzucono – sprzedawał grzyby w chwili, gdy przeprowadzano kontrolę. Natomiast brak jest dowodów, by – jak to opisuje pozwany i z czym zestawia zakres czynności powoda w ramach stosunku pracy – powód sprzedawał grzyby, runo leśne, które sam zebrał w lesie.

Natomiast w ocenie Sądu represja zastosowana wobec powoda w związku z tymi czynnościami jest nadmiernie rygorystyczna i nie uzasadnia rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Strony w pismach procesowych były zgodne co do tego, że ani w art. 100 KP, ani w innych przepisach prawa pracy nie został wyartykułowany obowiązek właściwego korzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego czy też nienadużywania tych świadczeń. Jest to dość oczywiste, skoro świadczenia te są przedmiotem odrębnego stosunku prawnego, jakim jest stosunek ubezpieczenia społecznego. Sankcje za nadużycie tych świadczeń, z reguły w postaci utraty prawa do nich i obowiązku zwrotu pobranego świadczenia, przewidują przepisy o ubezpieczeniu społecznym. W konsekwencji nadużycie korzystania ze zwolnienia lekarskiego nie może być samo w sobie potraktowane jako ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych. Natomiast Sąd zgadza się z tezą, że jeśli czynności te są tego rodzaju, że sprzeczne są z celem zwolnienia lekarskiego, jakim jest powrót do zdrowia i odzyskanie zdolności do pracy i prowadzą do przedłużenia nieobecności do pracy wówczas może to prowadzić w konkretnych okolicznościach do uznania, że

doszło do ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych- godzenia w dobra pracodawcy, działania sprzecznie z obowiązkami wobec pracodawcy- lojalności, obowiązku świadczenia pracy i usprawiedliwiania nieobecności.

Biegły lekarz ortopeda M. S. wskazał, że w jego ocenie doszło do wykorzystania zwolnienia lekarskiego przez powoda niezgodnie z przeznaczeniem tego zwolnienia. Wskazał, że w badaniach stwierdzono u powoda zaawansowane zmiany chorobowe- masywne zmiany przeciążeniowe w stawach międzywyrastkowych, wypukliny krążków m- k z modelowaniem worka oponowego oraz przyleganiem do korzonków nerwowych. Tego typu zmiany podczas długotrwałego przebywania głównie w pozycji siedzącej, ale także- choć nieco mniej w pozycji stojącej ulegają nasileniu dając nasilenie objawów choroby zwyrodnieniowo- dyskopatycznej kręgosłupa. Wynika to z osiowego działania ciężaru ciała wzdłuż osi długiej kręgosłupa L/S w pozycji stojącej oraz dodatkowo w pozycji siedzącej dochodzi do kompresji przednich części trzonów kręgów, co powoduje wzrost ciśnienia w krążkach międzykręgowych, dając nasilenie dolegliwości i narastanie zmian patologicznych.

Zestawienie opinii biegłego z czynnościami, jakie wykonywał powód i jakie zostały wobec niego wykazane pozwala na ustalenie, że w przypadku tych czynności, intensywności ich wykonywania skutki opisane przez biegłego nie musiały występować. Biegły podkreślił, że nasilenie objawów może wystąpić w przypadku długotrwałego pozostawiania w wymuszonej pozycji stojącej, siedzącej. Taka pozycja rzeczywiście ma miejsce w przypadku klasycznej pracy w charakterze sprzedawcy/kasjera przez z góry określoną liczbę godzin. W tym wypadku, w przypadku przydrożnej sprzedaży runa leśnego nie mamy do czynienia ani ze z góry narzuconą długotrwałą pracą, powód w każdej chwili mógł ją przerwać, ale przede wszystkim z pozycją wymuszoną- osoba wykonująca takie działania może tak stać, jak i siedzieć, czy przechadzać się w pobliżu wystawionego stolika i dowolnie często taką pozycję zmieniać. Powód dysponował też samochodem i tam mógł w przypadku zmęczenia przyjąć jeszcze inną pozycję.

W związku z powyższym, nie kwestionując co do zasady opinii biegłego wskazującego, że długotrwałe pozostawianie w wymuszonej pozycji mogło narazić na szwank cele udzielonego powodowi zwolnienia lekarskiego sąd uznał, że z uwagi na specyfikę tych konkretnych czynności, które podejmował powód to nie nastąpiło. W związku z tym należy uznać, że nie doszło do ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych przez powoda.

Trzeba też wskazać, że w ocenie Sądu, decyzja w postaci rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika po 33 latach pracy tuż przed nabyciem przez niego praw emerytalnych w związku z tym, że ten w czasie zwolnienia lekarskiego przez jakiś czas wystawiał do sprzedaży runo leśne przy drodze jest decyzją nadmiernie rygorystyczną i surową.

Decyzja pracodawcy w zakresie rozwiązania stosunku pracy jest poddana kontroli Sądu zarówno w zakresie prawidłowości zastosowania, jak i zasadności i ten ostatni element w ocenie Sądu został w tym postępowaniu podważony. Sąd uznał, że nie można powodowi zarzucić ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych uzasadniającego rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika, mimo niewątpliwie nieprawidłowego zachowania.

W myśl art. 56 § 1 kodeksu, pracownikowi, z którym rozwiązano umowę o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie, przysługuje roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowanie.

Mając wszystkie powyższe okoliczności na uwadze, Sąd uznał roszczenie powoda za zasadne i przywrócił go do pracy u pozwanego i zasądził na jego rzecz wynagrodzenie za okres pozostawania bez pracy- pod warunkiem jej podjęcia.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc ,przy określaniu wynagrodzenia za czynności radcy prawnego Sąd miał na uwadze brzmienie treści § 9 ust. 1 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.